

Crna Gora

SKUPŠTINA CRNE GORE

- Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju

i prostorno planiranje -

Broj: 11-4/14-2/

EPA 493 XXV

Podgorica, 29. septembar 2014.godine

SKUPŠTINI CRNE GORE

Na osnovu člana 73 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje Skupštine Crne Gore je na 32. sjednici, održanoj 25. septembra 2014. godine, održao konsultativno saslušanje o Predlogu zakona o maslinarstvu.

Sjednici su, po pozivu, prisustvovali predstavnici:

- Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja;
- Biotehničkog fakulteta i
- nevladinih organizacija-udruženja maslinara i proizvođača maslinovog ulja:
 - Školsko društvo maslinara iz Bar,
 - Maslinarskog društva iz Bokača,
 - Udruženja maslinara Ulcinj,
 - Udruženja maslinara Budva,
 - Maslinarskog društva iz Valdanosa i
 - Maslinarskog društva iz Ana Malitova.

Otvoraju i sjednicu, predsjednik Odbora Predrag Sekuli saopćio je da je Odbor, postupajući i po preporukama Kolegijuma predsjednika Skupštine, datim u Zaključku od 16. jula 2014. godine, odlučio da održi konsultativno saslušanje o Predlogu zakona o maslinarstvu i, u cilju pribavljanja stručnih mišljenja o predloženim rješenjima, uputi poziv stručnoj i zainteresovanoj javnosti.

Pozvani gosti su iznijeli svoje mišljenje o Predlogu zakona o maslinarstvu.

Xhaudet Cakuli, predsjednik Maslinarskog društva iz Valdanosa ustvrdio je da nadležno ministarstvo nije uvažilo mišljenje i predloge maslinara iako su, prema tekstu Nacrta zakona o maslinarstvu, elektronskom putem, dostavljeni Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja. Ocijenio je da predmet zakona nije dobro definisan i konstatovao da u Predlogu zakona nema odredaba o uzgoju, zaštiti i berbi masline, revitalizaciji i unapređenju postojećeg fonda masline, kao ni o podsticajnim mjerama za razvoj maslinarstva i zaštiti maslinjaka u Valdanosu. Iznio je mišljenje da naziv zakona treba promijeniti, jer iz sadržine teksta Predloga zakona nije jasno da li se on odnosi na maslinovo ulje ili na maslinjake. Smatra da Predlog zakona treba vratiti obrađivačima u doradu.

Luka Kononovi, član Upravnog odbora Udruženja maslinara Ulcinj, istakao je da Zakon koji predviđa regulisanje maslinarstva u Crnoj Gori mora imati odredbe kojima se štiti prostor Valdanosa i da je nedopustivo prostornim planovima, bilo kojeg reda, taj prostor tretirati

druga ije nego šmaslinjakō. Predloffio je formiranje posebne komisije koja bi se bavila podru jem Valdanosa.

Vesna uki , izvr-na direktorica Maslinarskog dru-tva šBokaō, sloffila se sa iznijetim ocjenama da Predlog zakona o maslinarstvu sadrfli niz nedostataka u definicijama, nazivu zakona, ulozi drflave i sl. Istakla je da je i politika Evropske unije zasnovana na za-titi posebnosti lokalnih proizvoda i da standardi u proizvodnji i prometu maslina i proizvoda od njih treba da budu isti i za velike i za male proizvo a e. Istakla je da je dru-tvo šBokaō u estvovalo u izradi Nacrta zakona, ali je izrazila zabrinutost -to neki predlozi maslinara, tamo gdje se to o ekivalo, nijesu prihva eni.

Stoja Ljutica, predstavnica Biotehni kog fakulteta, iznijela je podatak da taj fakultet aktivno u estvuje u edukaciji maslinara od 2004. godine. Sugerisala je da se lan 4 Predloga zakona izmijeni, jer sadrfli navod da se maslinovo ulje mofle dobiti u djelimi nom preradom ploda masline, -to nije jasno. Predloffila je kategorizaciju maslinovog ulja u skladu sa standardom Me unarodnog savjeta za maslinovo ulje (International Olive Council) iz 2013. godine i istakla da bi bilo neophodno izri ito definisati da maslinovo ulje lampante nije konzumno, za razliku od ekstra djevi anskog i djevi anskog maslinovog ulja.

Mustafa Capuni, pravni zastupnik Udruflenja maslinara Ulcinj, smatra da Zakonu o maslinarstvu mora prethoditi sveobuhvatni Zakon o poljoprivrednom zemlji-tu kojim bi se nedvosmisleno rije-ilo da li je prostor Valdanosa poljoprivredno ili gra evinsko zemlji-te. Iznio je mi-ljenje da je Zakon o maslinarstvu *lex specialis* u odnosu na Zakon o poljoprivrednom zemlji-tu i da kao takav treba da reguli-e uzgoj, berbu i za-titu masline, o emu u Predlogu zakona nema odredaba. Naveo je da vafle i Zakon o maslinarstvu, iji se prestanak predvi a danom stupanja na snagu novog, ure uje za-titu masline i garantuje u lanu 17 posebnu za-titu maslinjaka "Maslinada Valdanos" u Ulcinju, "Stara maslina" u Baru i "Velja maslina" u Budva. Pitao je da li e predlaga zakona, ukoliko bude takvog amandmana, prihvatiti da se takve odredbe na u u tekstu novog zakona.

Basrija Dervi-i, lan Udruflenja maslinara Ulcinj, smatra nelogi nim da podru je Valdanosa, ovim Predlogom, nije za-ti eno, tim prije -to postoji, kako je saop-tio, trend uni-tavanja maslinjaka ime se remeti balans regionalnog ekosistema. Istakao je da maslinjak u Valdanosu treba za-titi kao poljoprivredno dobro od op-teg interesa.

Prof. dr Petar Ivanovi , ministar poljoprivrede i ruralnog razvoja, komentari-u i primjedbe predstavnika udruflenja maslinara, saop-tio je da pitanje prostora Valdanosa nije predmet Predloga zakona o maslinarstvu. Naveo je da maslinjaci, shodno lanu 17 vafle eg Zakona, uflivaju za-titu u skladu sa programom posebne za-tite masline koji donosi Ministarstvo, na predlog nau ne ustanove i istakao da nijedna nau na ustanova Ministarstvu nije ponudila program posebne za-tite masline. Razlozi za dono-enje ovog zakona, naglasio je, nijesu politi ke prirode, ve je u pitanju prihvatanje i primjena me unarodnih standarda i pravila koja moraju biti ista za sve lanice Evropske unije. Predstavio je na in rada na pripremi Predloga zakona i ocijenio da su sva udruflenja imala dovoljno vremena da daju primjedbe i sugestije na predloflena rje-enja. Iznio je uvjerenje da, ako se izmijeni Predlog zakona, Crna Gora ne mofle o ekivati pozitivno mi-ljenje Evropske komisije koje sada ima. Pitao je za-to nema vi-e revitalizovanih stabala masline i za-to se na ambalaffi proizvedenog maslinovog ulja navode neta ni podaci u pogledu godine proizvodnje i kvaliteta. Ocijenio je da i ova rasprava ne e ponuditi konkretna rje-enja za pobolj-anje teksta Predloga zakona, s obzirom da se govorilo o za-titi maslinjaka, -to nije predmet predloflenog zakona. Najavio je da predlaga , odnosno resorno ministarstvo mofle,

sa maslinarima, nastaviti razgovore u vezi sa nazivom predloženog zakona i oko prelaznog perioda za primjenu standarda kvaliteta maslinovog ulja.

Dr Marija Krsti, savjetnica u Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja, objasnila je da, i pored toga –to je maslina vo na vrsta od posebnog značaja, odredbama o uzgoju, zaštiti i načinu berbe masline nije mjesto u zakonu. Smatra da se u oblasti maslinarstva, u dovoljnoj mjeri, ne poštuju struka i da je neprimjenjivanje potrebnih agrotehničkih mjera razlog što nezadovoljavajuće kvaliteta masline i maslinovog ulja. Kada je riječ o podsticajnim mjerama za razvoj maslinarstva, istakla je da se prilikom definisanja agrobudžetskih mjera podsticanja poljoprivredne proizvodnje uvažavaju sugestije proizvođača i realno stanje i potrebe u oblasti poljoprivrede.

Tokom rasprave, poslanici Skupštine Crne Gore iznijeli su svoje stavove o Predlogu zakona o maslinarstvu.

Poslanik Genci Nimanbegu ocijenio je da bi Predlog zakona trebalo da sadrži odredbe o berbi ploda masline i izgradnji prilaznih puteva do maslinjaka. Ovo iz razloga –to je riječ o starim zasadima, gdje je, zbog nepristupačnosti terena, upotreba mehanizacije gotovo nemoguća. Složio se sa predlozima predstavnika udruženja maslinara da se izmijeni naziv zakona i da se zaštita maslinjaka uredi i ovim Predlogom. Saopćio je i da je započeo proces formiranja nacionalnog udruženja maslinara i izrazio nadu da će to doprinijeti promovisanju maslinarstva u našoj zemlji.

Poslanik dr Strahinja Bulaji iznio je primjedbu u vezi sa nazivom zakona i ukazao da se maslinarstvo pominje tek u dva člana Predloga zakona. Mišljenja je da bi ovakav zakon trebalo nazvati Zakon o preradi ploda masline, a da Predlog zakona o maslinarstvu treba, prije svega, da uredi maslinjake, uslove za njihov razvoj, zaštitu i sl., a potom da se bavi prihvatanjem i primjenom standarda u proizvodnji maslinovog ulja.

Poslanica prof. dr Jelisava Kalezi primijetila je da Predlog zakona ne sadrži odredbe o zaštiti Valdanosa, a da uređuje kolika mora biti površina na kojoj se uzgaja maslina da bi se proizvođač npr. upisao u Registar maslinara. Naglasila je da –to prije treba zaštiti prostor pod maslinjacima jer bi se na taj način zaštitio identitet prostora Crne Gore u cjelini. Smatra da eksproprijacija ili drugi mehanizmi kojima je oduzeta imovina pod maslinjacima mora biti opravdana i potvrđena namjenom zbog koje je oduzimanje izvršeno.

Poslanik Goran Tuponja smatra da Predlog zakona treba povući iz procedure, s obzirom da nije odgovorio potrebama maslinara i proizvođača maslinovog ulja.

Poslanik Borislav Banović je primijetio da ovo saslušanje, po Poslovniku, ima karakter kontrolnog a ne konsultativnog. Istakao da je ovu raspravu trebalo shvatiti kao doprinos poboljšanja ponudjenih rješenja iz Predloga zakona i iznio mišljenje da je višestruko trebalo posvetiti standardima maslinovog ulja i prelaznom periodu za njihovu primjenu.

Predsjednik Odbora Predrag Sekuli, zaključujući raspravu, saopćio je da je Odbor, kao nadležno radno tijelo, na 28. sjednici, održanoj 11. juna 2014. godine, razmotrio i odlučio da predloži Skupštini da usvoji Predlog zakona o maslinarstvu. Istakao je da postoje mogućnosti za izmjenu predloženih rješenja kroz amandmansko djelovanje.

PREDSJEDNIK ODBORA

Predrag Sekuli